

Jeugdig enthousiasme van Oscar Freriks

Oscar Freriks is een jeugdige fanatiekeling en hij maakt er een sport van om zijn partijen zo mooi mogelijk te winnen. De volgende partij is daar een goed voorbeeld van.

Oscar, lid van SV Leudal, speelde deze partij voor het Open kampioenschap van Midden-Limburg. We ontvingen deze partij van zijn clubgenoot Wouter Smeets, die winnaar werd van het open kampioenschap dat plaatsvond bij SV 't Stokpaardje in Maasbracht.

Wit: Oscar Freriks (1533)
Zwart: Marcel Schuman (1554)

(Commentaar: Wouter Smeets)
1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.d4
De Schotse opening
3...exd4 4.Pxd4 Le7 5.Lc4 Pe5 6.Lb3
Pf6 7.Pc3 0-0 8.f4
Zeer scherpe en actieve voortzetting
8...Pc6 9.Le3 d6 10.f5 Pe5 11.h3 b6
12.g4 Lb7 13.Ld5 Lxd5 14.exd5 Pfd7
15.De2 Lh4+ 16.Lf2 Lxf2+ 17.Dxf2
Dg5 18.Pe4 De7 19.0-0-0
De stukken van wit zijn nu allemaal geactiveerd.
19...Pc5 20.Pc3 a5

Diagram 1

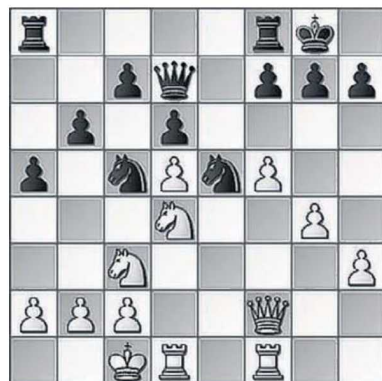
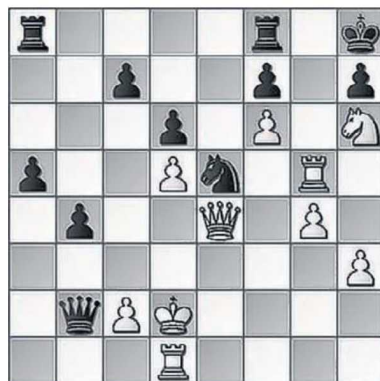

Diagram 2

Zwart wil hier de aanval openen op de witte koning. Het is nu de vraag wie sneller is.

21.Thf1 Dd7

Te passief. Het doorstoten van de a-pion was misschien beter geweest.

Wit kan nu definitief het initiatief overnemen

ZIE DIAGRAM 1

22.f6 g5?
Een erg zwakke zet. Het witte paard kan nu gebruik gaan maken van de vrijgekomen velden.

23.Pf5 b5 24.De3 Kh8 25.Ph6 b4
26.Pe4 Pxe4 27.Dxe4 Da4

De stukken van zwart komen nu langzaam maar zeker dichterbij de witte koning.

28.Tf5 Dxa2 29.Txg5 Da1+??
Zwart ziet niet aankomen wat er kan gebeuren: een waar kunststukje dat wit uit de hoge hoed tovert.
30.Kd2 Dxb2

ZIE DIAGRAM 2

31.Dxe5 dxe5 32.Tg8+ Txg8 33.Pxf7 mat.
Wit heeft zijn dame en zijn toren geofferd en zet stikmat. Een slotcombinatie om in te lijsten. (1-0)

In het Open Kampioenschap van Midden-Limburg werd Wouter Smeets glansrijk kampioen met zes gewonnen partijen en één remise. Zijn clubgenoot Arthur Hendrickx uit Heythuysen werd tweede. De derde plaats was voor Gerrit de Wit van 't Pionneke Roermond, terwijl Thieu van Pol uit Montfort (lid van SV De Postertoren) vierde werd en Oscar Freriks vijfde. Er waren 33 deelnemers

Oscar Freriks.

foto Peter Smith

De schreeuw van de leeuw in de opening

"De Zwarte Leeuw" (uitgeverij New In Chess) biedt de clubschaker een flexibel en slim antwoord op zowel 1.d4 als 1.e4. Jerry van Rekom en Leo Jansen schreven het boek.

Veel beginnende schakers vinden het moeilijk om een openingskeuze te maken. In de loop der schaakjaren kiest men een openingsrepertoire dat zo goed mogelijk past bij de speelstijl.

Maar hoe kies je voor een bepaald openingsstelsel? Tegenwoordig zijn er vele goede openingsboeken op de markt waaruit men kan kiezen. Daarnaast kan de computer, in het bijzonder internet, een goed hulpmiddel zijn om bij die keuze te helpen. Via internet is het aanbod op openingsgebied echter zo groot dat je al snel dreigt te verdwalen in de aangeboden keuzes. Het door Van Rekom en Jansen uitgewerkte openingsstelsel, De Zwarte Leeuw, biedt de schaker een universeel antwoord op 1.e4 en d4. Vanwaar de naam De Zwarte Leeuw? De verklaring hiervoor is eenvoudig en doeltreffend. De naam Leo, van de schrijver, betekent "leeuw" in het Latijn.

Het zwarte systeem ziet eruit als een leeuw die een dutje doet. Maar pas op wanneer de leeuw wordt uitgedaagd of honger krijgt! Hij kan zijn prooi dan uiterst efficiënt verslinden. De zwarte opzet toont veel verwantschap met de Philidor-verdediging en de Oudindische verdediging. Hieronder ziet u de basisopstelling van de Zwarte Leeuw

ZIE DIAGRAM 1

Er zijn nu verschillende

Diagram 1

opstellingen mogelijk:

- De Leeuwenkuil: een witte opzet met f4
 - De Leeuwenklauw: een zwarte opzet met h6 en g5 en de paardmanoeuvre Pb8-d7-f8-g6-f4
 - De schreeuw van de Leeuw: een witte aanval op f7
 - De Geeuw van de Leeuw: een snelle dameruil door een vroeg 3...e5
 - De Leeuwenmuil: een witte opbouw met f3 of een snel g4
- Wat zijn de belangrijkste kenmerken van het zwarte systeem?
- Handhaven van de pionnen op c6 en e5 (uitzondering Leeuwenkuil waar soms exd4 voorkomt)
 - Geen vroegtijdige rokade

Diagram 2

- Opmars g-pion en soms ook de h-pion
 - De witveldige looper blijft lang op c8 staan. Hij komt pas uit zijn schuilplaats wanneer het nodig is (De Leeuwenklauw). In de Leeuwenkuil staat hij vaak op e6
 - Pas op voor looperoffers op f7! Deze varianten moet je helaas goed leren.
 - Concours hippique van het damepaard via b8-d7-f8-g6 naar f4
- Liefhebbers van het zwarte systeem zijn onder andere de grootmeesters Beljavski, Jobava, Azmaiparashvili, Kotronias, Gagunashvili, Akobian en Bauer. Maar ook wereldtopper Morozevich heeft al van de diensten van de Leeuw gebruik

Diagram 3

gemaakt. Hieronder een fris aanvalspartijtje van Van Rekom. Abolianin - Van Rekom, 1992
1.e4 d6 2.d4 Pf6 3.Pc3 Pbd7 4.Pf3 e5
5.Lc4 Le7 6.0-0 h6 7.a4 c6 8.h3 Dc7
9.De2 g5 10.Le3 Pf8 11.Ph2 Pg6
12.dxe5 dxe5 13.f3 Pf4 14.Df2 h5
15.Pe2 b6 16.Pg3

ZIE DIAGRAM 2

Zwart speelt de Leeuwenklauw en slaat nu hardhandig toe. De witte prooi kan niet meer ontsnappen.16...Lxh3! 17.Pf5 Pxd2 18.Pxe7 Pxe3 19.Dxe3 Lxf1 20.Pxf1 Dxe7 21.Db3 Dc5+ 22.Pe3 0-0-0 23.Lxf7 g4 24.Ta3 Td6 25.Kg2 gxf3+ 26.Kxf3 Pg4 27.Le6+ Kb8 28.Pxg4 hxg4+ 29.Lxg4 Tf6+ 30.Lf5 Th3+ met damewinst (0-1)

ZIE DIAGRAM 3

Met Tim Krabbé een 'sprintertje' in de trein

De schrijver van het Boekenweekgeschenk 2009, Tim Krabbé, geniet als auteur de nodige faam maar staat ook bekend als wieler- en schaakfanaat. Hij is een sterk schaker.

De 65-jarige schrijver/journalist uit Amsterdam verdient al sinds 1967 zijn brood met de pen cq schrijfmachine en toetsenbord. Het grote publiek kent hem vooral vanwege zijn romans en verhalen. Verschillende daarvan zijn verfilmd. De schaakwereld kent hem tevens van zijn vele artikelen en enkele boeken over schaken. Ook heeft hij een aantal schaakproblemen en schaakstudies gecomponeerd. In de periode

1967-1972 hoorde hij bij de beste twintig schakers van Nederland. Hoewel hij zijn prioriteit meer heeft liggen bij het schrijven dan bij het schaken, is Tim Krabbé zijn fascinatie voor het schaakspel nooit kwijtgeraakt. Hij heeft een erg goede website. De liefhebber kan daar een hele tijd rondneuzen en komt de meest interessante schaakonderwerpen tegen, zoals een groot aantal van zijn schaakprobleemcomposities. Krabbé heeft zich gespecialiseerd in schaakcuriositeiten. Zo

heeft hij bijvoorbeeld een lijst gepubliceerd van de 110 meest fantastische zetten die ooit zijn gespeeld en op de site zijn verder onder andere schaakuitspraken te vinden en alle mogelijke schaakrecords (extreem lange partijen; de kortste partij; de partij waarin 't het langst duurde eer een stuk geslagen werd en zo nog een heleboel meer curieuze records).

In verband met de promotie van het Boekenweekgeschenk 'Een tafel vol vlinders' toert Krabbé nu door het hele land. Afgelopen zondag mocht iedereen op vertoon van het boek 'Een tafel vol vlinders' gratis reizen met de trein. Er waren zondag ook allerlei schaakactiviteiten. In de hal van het station Utrecht Cen-

traal werd een levend schaakspel opgevoerd. De levende schaakstukken werden gespeeld door amateurtoneelspelers. Later op de dag mocht een groep 'uitverkorenen' in de trein tussen Utrecht en Haarlem

tegen Krabbé schaken. Onder hen was Pim du Chatinier uit Geleen, die een slagzin had gemaakt en daarmee in de prijzen viel zodat hij mee mocht doen. Hij maakte zijn slagzin in de vorm van een gedichtje:

Ik zet Tim Krabbé schaakmat omdat ik hem niet laat ontsnappen met pat. Ik zal als een sneltrein schaken, om dan vlug in de ban van zijn boekenweekgeschenk te geraken.
Er werden tussen Utrecht en Haarlem heel wat partijen gespeeld met een bedenktijd van slechts drie minuten per persoon per partij, dus extra snel. Er was ook een mooie naam voor deze snelschaakpartijen: sprintertjes; genoemd naar de nieuwe trein!

Amateurtoneelspelers als levende schaakstukken.

Tim Krabbé tegenover Pim du Chatinier.

Tim Krabbé signeert zijn boek 'Een tafel vol vlinders', het Boekenweekgeschenk 2009.

Kinderen nieuwsgierig naar wat schaken is

Kinderen houden van spelletjes. Ze vinden het heerlijk om te spelen en te leren. Op scholen is het dan ook een koud kunstje om kinderen warm te maken voor schaken.

Kinderen willen wel. Als schaken op school (onder schooltijd of als de school 'uit' is) wordt aangeboden, is er vrijwel altijd meer dan voldoende belangstelling. De landelijke bonden van de denksporten schaken, dammen en go hebben onlangs samen een les-

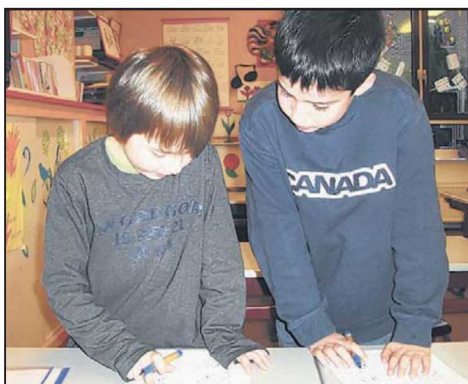
kist ontwikkeld. Daar is in het hele land erg veel belangstelling voor. De kist bevat werkboeken, cdroms, oefenmateriaal, schaakspellen, een demonstratiebord, handleidingen voor de lesgevers, kortom alles wat nodig is om de kinderen te leren schaken. Kinderen zijn nieuwsgierig naar wat

schaken is. De schaakstukken zijn in de ogen van kinderen prachtige,

fascinerende figuren. De koning, de koningin, de toren, het paard, de looper, de pionnen, daar willen ze graag meer over weten. Nieuwsgierigheid is dan ook vaak de reden om te willen leren schaken. Bij leerkrachten, ouders en schaakclubs die zich inzetten voor schaken voor kinderen leeft de overtuiging dat schaken meer is dan een spel. Het stimuleert allerlei goede eigenschappen: je leert het analyseren van complexe situaties, prioriteiten stellen, beslissen onder tijdsdruk en je leert om de realiteit (zowel verlies als winst) nuchter te accepteren. Na afloop van een partij

worden de zetten samen met de tegenstander geanalyseerd. Zo leer je de eigen fouten onder ogen te zien en je leert verliezen. Na de partij nemen winnaar en verliezer immers samen de zetten door. Iemand die al ruim 25 jaar als vrijwilliger schaaklessen aan kinderen geeft, is Ad van Os uit Geleen. Hij heeft inmiddels bijna 800 kinderen leren schaken. Momenteel is hij actief op twee scholen, de basisscholen De Kluis in Geleen en Sint Petrus in Sittard. U treft hier een aantal foto's aan die tijdens de schaaklessen van Ad van Os gemaakt zijn.

Schaken op school: de reken- en taalopdrachten hebben plaatsgemaakt voor het schaakdemonstratiebord van 'meester' Ad van Os.